

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
Mevrouw I. Coenradie
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 4 februari 2025

Betreft Nadere vragen over de monitoring van de Wet inburgering 2021 en een onderzoek van RadarAdvies naar de uitvoering van de Wi2021 door gemeenten.

ons kenmerk 167323.11U

Geachte mevrouw Coenradie,

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heeft met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 2 december 2024 over de monitoring van de Wet inburgering 2021 (Wi2021) en een onderzoek van RadarAdvies naar de uitvoering van de Wi2021 door gemeenten.¹

De leden van de fractie van het CDA stellen vast dat u in reactie op hun vraag of het huidige kabinet nog steeds het beleid steunt zoals in de begeleidende brief bij de monitor is omschreven, niet antwoordt met een volmondig "ja".² Dat gegeven, in combinatie met het feit dat inburgering als thema door dit kabinet niet langer als onderdeel van sociaal beleid wordt gezien maar als onderdeel van Justitie en Veiligheid, maakt dat deze leden zorgen hebben over de uitvoering van deze wet. Hierover hebben zij een aantal aanvullende vragen.

Ook de leden van de fractie van D66 hebben naar aanleiding van genoemde brief nog enkele nadere vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de fractie van het CDA merken op dat het voor een succesvolle inburgering belangrijk is dat mensen kunnen en mogen meedoen in de samenleving. Lang moeten wachten op een status in grote, onpersoonlijke opvanglocaties tijdens de asielprocedure of later in doorstroomlocaties voor statushouders, zet mensen buiten de samenleving. Ook maakt het hen meer kwetsbaar voor psychische problematiek als stress en depressie en ontvankelijk voor ondermijnende invloeden uit het criminele circuit, aldus genoemde leden. Om de hiervoor geschetste situatie te voorkomen, informeren zij of u een kabinetsbrede uitvoering van de Wet Inburgering 2021 gaat coördineren en dus ook gaat zorgdragen voor verbinding van de uitvoering van de Wet Inburgering 2021 met het beleid van de collega's van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

---

¹ Kamerstukken I 2024/25, 35.483, M.

² Kamerstukken I 2024/25, 35.483, M, p. 7 (laatste alinea).

datum 4 februari 2025

ons kenmerk 167323.11U

blad 2

Uit onderzoek naar de inburgering van Syrische statushouders blijkt dat de uitwerking van het Nederlands inburgeringsbeleid zowel positieve als negatieve en onbedoelde effecten heeft bij statushouders.³ Hoe apprecieert u de aanbevelingen uit dit onderzoek, meer in het bijzonder een kortere opvangperiode, zorgen dat statushouders in die opvangperiode weinig hoeven te verhuizen en veel mogelijkheden krijgen om te werken en de taal te leren, zo vragen de leden van de fractie van het CDA. Ook horen zij graag hoe deze aanbevelingen voor een goede en snelle inburgering zich verhouden tot de voorstellen van het kabinet om het spreidingsbeleid af te schaffen, waardoor asielzoekers langer in een asielzoekerscentrum blijven wonen. Is door de voorgenomen versobering van de opvang sprake van beperktere ruimte voor participatie?

De leden van de fractie van het CDA wijzen op een harde les uit de geschiedenis: over mensen waarvan verwacht werd dat ze terug zouden keren, terwijl dat niet gebeurde, met alle gevolgen voor de inburgering die dit heeft gehad. Zij vragen u wat deze les kan leren in relatie tot de effectiviteit van het huidige inburgeringsbeleid.

Op de vraag van de leden van de fractie van het CDA of het huidige kabinet nog steeds het beleid steunt zoals in de begeleidende brief bij de monitor is geschreven⁴ antwoordt u dat het kabinet "het doel van het inburgeringsstelsel, namelijk dat alle inburgeringsplichtigen snel en volwaardig meedoen in de Nederlandse maatschappij, het liefst via betaald werk" onderschrijft.⁵ De leden van de fractie van het CDA merken in dit verband op dat volgens het Kennisplatform Inclusief Samenleven (KIS) naast opleiding en taalvaardigheid ook het sociale netwerk een belangrijke rol speelt bij het vinden van een baan. Via het netwerk van hun werknemers vinden werkgevers nieuwe werknemers, maar ook worden sommige vacatures alleen via het netwerk verspreid. Voor statushouders kunnen hun contacten een ingang zijn naar potentiële werkgevers. Het creëren van een nieuw en breed sociaal netwerk is voor statushouders dus uiterst belangrijk in de zoektocht naar werk. Deze leden vragen hoe u gaat bevorderen dat statushouders contacten kunnen leggen met de 'autochtone' bevolking, om zo hun kansen op werk te vergroten.

Verder merken de leden van de fractie van het CDA op dat voor succesvolle inburgering, draagvlak in de samenleving voor de komst van statushouders essentieel is. Onderzoek wijst volgens deze leden uit dat contact tussen groepen burgers kan worden bevorderd door middel van (langdurige en consistente) communicatie gericht op het voorkomen van "wij-zij denken". Zij vragen hoe u hiervoor in het huidige gepolariseerde klimaat handelingsperspectieven gaat creëren op landelijk, regionaal en lokaal niveau.

---

³ [WODC-onderzoek "Met beleid vooruit? Wat betekent het opvang-, inburgerings- en spreidingsbeleid voor ontwikkelingen in de positie en leefsituatie van statushouders?"](#) november 2024.

⁴ Kamerstukken I 2024/25, 35.483, L.

⁵ Kamerstukken I 2024/25, 35.483, M, p. 7 (laatste alinea).

datum 4 februari 2025

ons kenmerk 167323.11U

blad 3

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de fractie van D66 merken op dat in de beantwoording van de eerder gestelde vragen veelal wordt verwezen naar wat het doel van de Wi2021 is en uit welke elementen het bestaat en hoe het is ingericht. Er wordt niet aangegeven of het effectief is en het beoogde doel wordt behaald. De leden van de fractie van D66 stellen dat er meer behoefte is aan kwalitatief goed taalonderwijs in de opvang nu wachttijden langer worden. De Vroege integratie en Participatie voorzieningen lijken niet goed van de grond te komen vanwege de verre reisafstanden tussen opvang en gemeente, daarbij is in het programma Voorinburgering maar 20 uur taalles opgenomen, aldus de leden van de fractie van D66. Zij vragen welke maatregelen u gaat treffen voor een effectieve oplossing zodat er een breder en passend aanbod is.

U stelt in uw brief dat gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor de monitoring van hun eigen beleid en dat de gemeente eigen voorzieningen hebben voor de inburgering.⁶ Uit de praktijk blijkt volgens de leden van de fractie van D66 dat de financiële voorzieningen voor de inburgeringstaak voor sommige gemeenten ontoereikend zijn, waardoor het monitoren een bijkomstigheid wordt omdat de wettelijke inburgeringstaak onvoldoende kan worden uitgevoerd. Kunt u aangeven hoe de gemeenten met ontoereikende financiële middelen ondersteund worden om tot een effectieve uitvoering van hun wettelijke inburgeringstaken te komen, zo informeren deze leden.

Een knelpunt in de Onderwijsroute zijn de jongeren die nu in de Z-route op een zijspoor worden gezet, terwijl ze via het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) nog een opleiding zouden kunnen volgen. Zo worden jongeren van 19 jaar oud met een beroepswens voorbereid op de Nederlandse maatschappij op A2-niveau, terwijl ze nog een mbo-opleiding kunnen volgen. De leden van de fractie van D66 vragen of het niet een betere investering in de (jonge) inburgeraar en voor de Nederlandse samenleving zou zijn als deze jongeren de vervolgopleiding kunnen volgen, waardoor zij zich verder kunnen ontwikkelen en ze een bijdrage kunnen leveren aan de Nederlandse samenleving waar een grote behoefte is aan mbo-opgeleide mensen.

De leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid zien uw reactie – bij voorkeur binnen vier weken – met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Mr. B.O. Dittrich

Voorzitter van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid

---

⁶ Kamerstukken I 2024/25, 35.483, M, p. 8 (onder: beantwoording vraag 1).